

PM Rotel IV (Dnr KS 2022/917)

Anmälan om svar på remiss av Förslag till föreskrifter om ändring av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:153) om ansökan om särskild utbildning med judiska studier i grundskolan

Remiss från Skolverket

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss godkänns.

Föredragande borgarrådet Isabel Smedberg-Palmqvist anför följande.

Ärendet

Regeringen beslutade år 2011 om förordning (2011:398) om särskild utbildning med judiska studier i grundskolan. Den särskilda utbildningen syftar till att öka möjligheterna för elever i grundskolan som tillhör den nationella minoriteten judar att fördjupa sina kunskaper om sin minoritets kultur, historia, traditioner och religion. Skolverket bedömer att den ansökningsblankett som ingår som bilaga till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:153) om ansökan om särskild utbildning med judiska studier i grundskolan inte ger underlag för att jämföra kostnaderna för judiska studier med kostnaderna för annan utbildning hos huvudmannen. Däremot efterfrågas alltför detaljerade kostnadsberäkningar för judiska studier av skolhuvudmännen. Avsikten med den föreslagna förändringen är att förenkla för huvudmännen att ange om kostnaderna för utbildningen inte överstiger kostnaderna för annan utbildning i grundskolan hos huvudmannen och skapa bättre förutsättningar för Skolverket att göra likvärdiga bedömningar av ansökningar från huvudmän. Förordningen som föreskriften utgår från innebär krav på att de judiska studierna inte får kosta mer än annan utbildning i grundskolan hos huvudmannen.

Skolverket har skickat ärendet på remiss till Stockholms stad för yttrande. På grund av kort remisstid har staden svarat med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och utbildningsförvaltningens kontorsyttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen har inkommit med ett kontorsyttrande.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remiss godkänns.

Stockholm den 28 september 2022

ISABEL SMEDBERG-PALMQVIST

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Regeringen beslutade år 2011 om förordning (2011:398) om särskild utbildning med judiska studier i grundskolan. Den särskilda utbildningen syftar till att öka möjligheterna för elever i grundskolan som tillhör den nationella minoriteten judar att fördjupa sina kunskaper om sin minoritets kultur, historia, traditioner och religion. Skolverket bedömer att den ansökningsblankett som ingår som bilaga till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:153) om ansökan om särskild utbildning med judiska studier i grundskolan inte ger underlag för att jämföra kostnaderna för judiska studier med kostnaderna för annan utbildning hos huvudmannen. Däremot efterfrågas alltför detaljerade kostnadsberäkningar för judiska studier av skolhuvudmännen. Avsikten med den föreslagna förändringen är att förenkla för huvudmännen att ange om kostnaderna för utbildningen inte överstiger kostnaderna för annan utbildning i grundskolan hos huvudmannen och skapa bättre förutsättningar för Skolverket att göra likvärdiga bedömningar av ansökningar från huvudmän. Förordningen som föreskriften utgår från innebär krav på att de judiska studierna inte får kosta mer än annan utbildning i grundskolan hos huvudmannen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen har besvarat remissen med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 september 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är positiv till den föreslagna förändringen av föreskriften som innebär en förenkling av redovisningen, men vill framhålla att förordningen som föreskriften utgår från bör justeras utifrån de faktiska förutsättningarna för att bedriva utbildning i judiska studier.

Stockholms stad arbetar aktivt i frågor om judars och nationella minoriteters rättigheter och den särskilda utbildningen i judiska studier på Vasa real är en viktig del i stadens arbete med judiska frågor. För att skapa goda förutsättningar för utbildningen i judiska studier ger utbildningsnämnden ett profilbidrag till Vasa real. Även Hillelskolan (F-6), en fristående skola med judisk profil, ges profilbidrag.

Förordningen om ansökan om särskild utbildning med judiska studier i grundskolan medger inte att de judiska studierna får kosta mer än annan utbildning i grundskolan hos huvudmannen. Det innebär att om en huvudman uppger att utbildningen medför en merkostnad finns det ingen skyldighet för Skolverket att bevilja huvudmannen tillstånd att bedriva utbildning i judiska studier. Förordningen ställer samtidigt krav på att huvudmannen erbjuder hebreiska och jiddisch som språkval, vilket innebär en kostnad som annan utbildning i grundskolan hos huvudmannen inte hade haft då nämnda språk inte erbjuds som språkval i huvudmannens ordinarie grundskoleutbildning.

Stadsledningskontoret anser att en förordningsändring som tillåter huvudmannen att ha vissa merkostnader är rimlig, då viss flexibilitet behövs för att ge huvudmän goda förutsättningar att starta upp och bedriva den särskilda utbildningen.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningens kontorsyttrande daterat den 1 september 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsnämnden arbetar aktivt i frågor om judars och nationella minoriteters rättigheter. Den särskilda utbildningen i judiska studier på Vasa real är en viktig del i arbetet med judiska frågor. Utbildningsförvaltningen är positiv till den föreslagna förändringen av föreskriften som innebär en förenkling av redovisningen. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att förordningen, som föreskriften utgår från, bör justeras utifrån de faktiska förutsättningarna för att bedriva utbildning i judiska studier.

Av utbildningsnämndens verksamhetsplan 2022 framgår att skolor, som av utbildningsnämnden fått uppdrag utöver den ordinarie skolverksamheten, kan erhålla ett extra bidrag – ett så kallat profilbidrag. För att skapa goda förutsättningar för utbildningen i judiska studier har nämnden valt att ge profilbidrag till Vasa real. Även Hillelskolan (F-6), en fristående skola med judisk profil, ges profilbidrag.

Merkostnader för utbildning i judiska studier

Förordningen om ansökan om särskild utbildning med judiska studier i grundskolan medger inte att de judiska studierna får kosta mer än annan utbildning i grundskolan hos huvudmannen. Det innebär att om en huvudman har en merkostnad på 1 krona finns det ingen skyldighet för Skolverket att bevilja huvudmannen tillstånd att bedriva utbildning i judiska studier.

Utbildningsförvaltningen kan konstatera att enbart den omständighet att förordningen uppställer krav på att huvudmannen erbjuder hebreiska och jiddisch som språkval¹ innebär att huvudmannen har en kostnad som ”annan utbildning i grundskolan hos huvudmannen” inte hade haft då nämnda språk inte erbjuds som språkval i huvudmannens ordinarie grundskoleutbildning.

Flexibilitet

Utbildningsförvaltningen efterlyser en förordningsändring som tillåter huvudmannen att ha vissa merkostnader för utbildningen i judiska studier. Ett visst mått av flexibilitet behövs för att ge huvudmän goda förutsättningar att starta upp och bedriva den särskilda utbildningen. Denna flexibilitet skulle i sin tur kunna öka chanserna för elever som tillhör den nationella minoriteten judar att få tillgång till den särskilda utbildningen.

I kontakt med Skolverket har utbildningsförvaltningen framfört ett förslag om en förordningsändring med lydelsen ”om kostnaderna för utbildningen inte väsentligen överstiger kostnaderna för annan utbildning i grundskolan hos huvudmannen”. Utbildningsförvaltningen är medveten om att Skolverket inte har mandat att på egen hand genomföra en sådan förordningsändring, men utbildningsförvaltningen bedömer att lydelsen skulle ge den flexibilitet i tillämpningen som förvaltningen efterlyser.

¹ 8 § Förordning (2011:398) om särskild utbildning med judiska studier i grundskolan